

Białystok, dnia 17 czerwca 2018 r.

Dr hab. Agnieszka Malarewicz-Jakubów
Prof. Uniwersytetu w Białymstoku
Wydział Prawa
Katedra Prawa Cywilnego
Zakład Prawa Handlowego

Recenzja

osiągnięć naukowych i aktywności naukowej Pana Dr Wojciecha Konaszcuka sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

I. Podstawa prawna sporządzenia recenzji

1. Recenzja została sporządzona w związku z pismem BCK-I-L-8244/17 z dnia 6 lutego 2018 r., w którym Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów poinformowała Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, na podstawie art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki¹ („Ustawa”) o powołaniu komisji w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Wojciecha Konaszcuka w dziedzinie nauk prawnych, w dyscyplinie prawo. Pismem z dnia 17 kwietnia 2018 r., doręczonym mi w dniu 8 maja 2018 r., Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie poinformował o powołaniu mnie w skład tej komisji jako recenzenta.

I. Kryteria i przedmiot oceny w postępowaniu habilitacyjnym

1. Zgodnie z treścią art. 18a ust. 7 Ustawy recenzent w postępowaniu habilitacyjnym ocenia, czy osiągnięcia naukowe wnioskodawcy spełniają kryteria określone w art. 16 tej Ustawy. Przepis art. 16 ust. 1 Ustawy stanowi, że kandydat do stopnia doktora habilitowanego, posiadając stopień doktora, powinien posiadać osiągnięcia naukowe uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej, przy czym osiągnięcie, o którym mowa może stanowić w szczególności dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części, albo cykl publikacji powiązanych

¹ Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.nr 65, poz. 595 ze zm.)

tematycznie.

2. Ponadto do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 in fine wykazuje się istotną aktywnością naukową. Ocenę osiągnięć naukowych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego przeprowadzić należy według szczegółowych kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) kryteria oceny osiągnięć naukowo-badawczych (§3 i §4) oraz dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitanta (§5).
3. Pan Dr Wojciech Konaszcuk jako swoje osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 16 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 Ustawy wskazał opublikowane w całości dzieło, **monografię pt. „Prawnomiędzynarodowe aspekty obrotu ropą naftową na świecie”**, wydaną przez Towarzystwo Wydawnictw Naukowych „Libropolis”, Lublin 2017, 556 stron. Dodatkowo celem udokumentowania swojej aktywności naukowej Habilitant przedstawił pozostały dorobek naukowy w **liczbie 27 pozycji (opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora elementy dorobku)**. Innym elementem aktywności naukowej dr Wojciecha Konaszcuka, według autoreferatu, są określone osiągnięcia dydaktyczne oraz Jego udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, a także działalność popularyzująca naukę.

II. Ocena monografii pt. **Prawnomiędzynarodowe aspekty obrotu ropą naftową na świecie**

Przedmiotowe dzieło jest pracą naukową z dziedziny prawa międzynarodowego publicznego, które oceniam, po pierwsze, z punktu widzenia **zasadności wyboru i trafności ujęcia brzmienia tematu**, po drugie, z perspektywy jego **struktury (redakcyjnej koncepcji), układu poszczególnych rozdziałów** i poziomu **stylistycznego wywodów**, w tym zwłaszcza **jasności argumentacji** zastosowanej przez Habilitanta, po trzecie, ze względu na kryterium zawartych w monografii **odniesień do aktualnych poglądów doktryny prawniczej** w kwestiach określonych tematem, po czwarte, z punktu widzenia **wymogów metodologicznych** (takich, jak precyzja przedstawienia **przedmiotu pracy**, wskazanie **pytań badawczych**, określenie **celu dzieła** implikującego **hipotezy badawcze**, prawidłowość **wniosków** – weryfikacja hipotez w postaci sformułowania **naukowych tez** oraz wybór **metod badawczych**), wreszcie po piąte, z punktu widzenia **wartości merytorycznej** (czy praca ma charakter wyczerpujący, oryginalny, pozbawiony błędów, luk, sprzeczności, itd.).

Wybór tematu uznać należy za **trafny**. Został on **przekonująco uzasadniony**. W sposób interesujący i prawidłowy Autor uzasadnia istnienie przesłanek wpływających na przyjęcie

konstrukcji rozprawy poprzez postawienie czterech problemów badawczych: po pierwsze, pyta o rolę jaką międzynarodowy obrót ropą naftową spełnia w obrębie systemu prawa. Następnie, przyjmuje założenie, że regulacje obrotu ropą naftową tworzą nowy stan w międzynarodowym środowisku, wpływając przez to na zachowanie się podmiotów prawa międzynarodowego. Po trzecie, autor przyjmuje, że regulacje obrotu ropą (w poszczególnych gałęziach międzynarodowego prawa powszechnego) są niespójne, krzyżują się i są ze sobą sprzeczne. Podkreśla także, że w polskim i zagranicznym piśmiennictwie problematyka ta nie ma kompleksowego opracowania. Nie weryfikując w tym miejscu postawionych problemów badawczych, problematyka, którą analizuje Habilitant jest ważna, zasługuje na opracowanie monograficzne. Jako pierwszą wskazuje stwierdzenie występowania, w danym stanie faktycznym, stosunku prawnego. Należy stwierdzić, że takie ujęcie prawnych aspektów obrotu ropą naftową na świecie nie jest **dotąd przedmiotem monograficznego omówienia**. Decyzję Autora w zakresie wyboru tematu i ustalenia jego brzmienia **uznamy za uzasadnioną**, także z tej racji, że w zasadzie **odzwierciedla hipotezy badawcze** pracy.

Trafność brzmienia tytułu dzieła wynika z ciekawego założenia, że konieczne jest wyodrębnienie terminologiczne pojęcia tzw. środowiska ropy naftowej. Autor wyjaśnia, że jest to otoczenie, w którym funkcjonują podmioty związane z tym surowcem, zarówno na płaszczyźnie prawa wewnętrznego, międzynarodowego powszechnego, jak i podmioty od nich zależne. Zaletą wskazanego tytułu rozprawy jest podkreślenie, że obrót ropą naftową na świecie będzie analizowany w kontekście systemów prawnych, które ukształtowały prawnomiędzynarodowy obrót tym surowcem. Od razu implikuje to konieczność analizowania tego zagadnienia z punktu widzenia prawa międzynarodowego, zastanowienia się, jaka jest rola organizacji międzynarodowych w tworzeniu i stosowaniu norm prawnych międzynarodowego rynku ropy i czym tak naprawdę jest międzynarodowe środowisko ropy, jaki jest jego wpływ na bezpieczeństwo energetyczne.

Oceniana monografia **w zasadniczej warstwie konstrukcyjnej jest przemyślana**, a jej **struktura**, w tym kolejność podejmowanych problemów, jest **prawidłowo powiązana z pytaniami badawczymi, celem rozważań i, co najważniejsze, z hipotezami badawczymi**.

Nie mam zastrzeżeń co do decyzji, że najpierw należało przedstawić genezę współpracy w zakresie obrotu ropą naftową, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmu kształtowania monopolistycznej pozycji karteli na międzynarodowym rynku ropy naftowej. (Rozdział I.). Przyznaję na marginesie, że jako osobę na co dzień zajmującą się problematyką prawa handlowego, analizującą przyczyny dla których przedsiębiorcy dokonują koncentracji kapitału, ten fragment rozprawy był szczególnie interesujący. Znakomicie, że kolejna część pracy dotyczy organizacji państw eksportujących ropę naftową (OPEC) i analizy jej roli w globalnym obrocie ropą naftową. (Rozdział II.). Następnie Autor omawia elementy światowego rynku ropy naftowej w

kontekście bezpieczeństwa energetycznego państw. Ciekawe są rozważania dotyczące ewentualnych zagrożeń w związku z ekspansywnym rozwojem nowych technologii na bezpieczeństwo w sferze obrotu ropą naftową. (Rozdział III). Cenne są rozważania zawarte w Rozdziale IV, dotyczące specyfiki sporów związanych z ropą naftową. Konieczność usystematyzowania i wskazania na możliwe płaszczyzny rozstrzygania sporów, widzi Autor, ze względu na wykształcenie się nowego reżimu w obrębie prawa międzynarodowego, tzw. *lex petrolea*. Nie do końca przekonujące są argumenty Autora, że wykorzystywanie przez sądy arbitrażowe tzw. koncepcji Bishopa miałyby świadczyć o jej dojrzałości. Propozycja określenia reżimu międzynarodowych regulacji dotyczących zagadnień związanych z ropą naftową, poczynając od regulacji wydobywania ropy naftowej, immunitetu państwa eksportera, kończąc na problematyce klauzul wyłączności, rozstrzygania sporów i odpowiedzialności stron umowy wydaje się zasadna, ale od Habilitanta oczekiwałabym nie tylko zreferowania koncepcji Bishopa, ale również pokazania zalet i wad tej koncepcji. Habilitant stawia ciekawą tezę, że „złożoność, wielowątkowość, fragmentaryzacja regulacji międzynarodowych w zakresie rozstrzygania sporów w obrębie obrotu ropą naftową doprowadziły pod koniec XX wieku do wykształcenia się pojęcia *lex petrolea* jako nowego reżimu prawa międzynarodowego odnoszącego się do zagadnień wprost związanych z regulacjami światowego rynku ropy naftowej” (str. 347). Teza ta nie do końca jest prawdziwa na gruncie rozważań Autora, z pewnością do wykształcenia powyższego pojęcia PRZYCZYNIŁY się nieprecyzyjne, fragmentaryczne regulacje prawne, ale trudno wnioskować, że do tego wprost doprowadziły. Teza tak postawiona jest jedynie, w mojej ocenie, efektywnym zabiegiem stylistycznym.

Generalnie, rozważania w rozprawie są prowadzone konsekwentnie i interesująco. Autor wykazuje się dobrą znajomością przedmiotowych zagadnień, znakomicie potrafi ukazać tło różnych zjawisk w prawie międzynarodowym. Na przykład: wpływ koncepcji zrównoważonego rozwoju na globalny obrót ropą naftową. Temu zagadnieniu poświęcił treść rozdziału piątego. Zaletą recenzowanej monografii jest to, że wiele nowych unormowań w prawie międzynarodowym, które są podporządkowane właśnie postulatowi zrównoważonego rozwoju. Ta część pracy jest analizą mechanizmów przyjętych przede wszystkim w ramach ONZ i poświęconych statutowym celom organizacji, w kontekście zrównoważonego rozwoju. Ostatni, szósty rozdział, dotyczy reżimu międzynarodowej ochrony środowiska. To zagadnienie doniosłe z punktu widzenia międzynarodowego środowiska ropy. Rozważania w pracy świadczą o znajomości przez Habilitanta analizowanych zagadnień.

Monografię otwiera *Spis treści*, następnie jest wstęp. To typowe wprowadzenie do rozprawy naukowej, przedstawiające problem badawczy i wyraźnie wskazujące tezy. Struktura rozprawy zasługuje na akceptację. Cenne są odautorskie wnioski, które Habilitant sporządza po zakończeniu

każdego rozdziału. Klarowność tych wniosków wskazuje na wnikliwe i rzetelne przemyślenie analizowanych problemów.

Habilitation wykorzystał kilkaset materiałów źródłowych: umów międzynarodowych, dokumentów ONZ, rezolucji i innych dokumentów OPEC, aktów prawa unijnego, aktów prawa wewnętrznego, orzeczeń sądowych, i literatury przedmiotu, głównie anglojęzycznej. Znajomość i wykorzystanie literatury przedmiotu nie budzi zastrzeżeń. Część przypisów wzbogaca tekst główny, są one rozbudowane i pozwalają czytelnikowi zorientować się w stopniu kontrowersyjności omawianego problemu.

Jeśli zaś chodzi o poziom **stylistyczny wywodów**, w tym **jasność przedstawiania problemów prawnych**, to recenzowana praca nie budzi większych zastrzeżeń.

Tekst ocenianej monografii zasługuje na pozytywną ocenę. Autor **unika zbędnych powtórzeń**, właściwie **konkluduje swoje wywody**, **prawidłowo** posługuje się **aparaturą pojęciową** z zakresu nauk prawnych. Habilitation stara się konsekwentny wywód prowadzić w sposób klarowny, jednakże czasami niepotrzebnie używa zbyt potocznych sformułowań, „wymykających” się nieco utrwalonym definicjom pojęć z zakresu prawa, przez co tekst fragmentami ma charakter zbyt publicystyczny, a nie naukowy.

Jeśli chodzi o **ocenę strony metodologicznej**, to stwierdzam, że właściwie sformułowany został **przedmiot rozważań**. Autor w toku wywodu formułuje pytania badawcze oraz hipotezy. Dają się one „wyczytać” z treści rozważań. Zostały również jasno sformułowane we wstępie do rozprawy.

Jeśli chodzi o **metody badawcze**, to Autor posługuje się dogmatyczną wykładnią prawa w ujęciu zarówno funkcjonalnym, jak i systemowym, w szerokim zakresie w ujęciu prawnoporównawczym. Interpretuje normy prawne z zakresu prawa międzynarodowego powszechnego oraz normy prawne wybranych porządków prawnych common law oraz systemu kontynentalnego. Stosuje również metodę historyczną w celu przeanalizowania kontekstu historycznego środowiska ropy. Posiłkuje się też metodą statystyczną w celu przeanalizowania danych geologicznych, gospodarczych, technicznych związanych z problematyką rozprawy. Sposób wykorzystania metod badawczych przez Habilitanta jest prawidłowy.

Następnie należy przejść należy do **oceny merytorycznej** przedmiotowego dzieła. Rozpocznę od stwierdzenia, najbardziej oczekiwanego przez Habilitanta, że recenzowana rozprawa spełnia wymogi stawiane rozprawom habilitacyjnym, że stanowi istotny wkład w rozwój nauki prawa. Jako prawnik na co dzień zajmujący się prawem cywilnym, a szczególnie handlowym, miałam obawy przed przystąpieniem do lektury rozprawy: czy będzie ona dla mnie zrozumiała, czy będę potrafiła podążać za problemami analizowanymi przez Habilitanta. Z całą stanowczością stwierdzam, że lektura rozprawy nie sprawia trudności. Autor konsekwentnie prowadzi czytelnika

przez analizę wszystkich zagadnień. Jasność postawionych tez i precyzja pytań badawczych sprzyjają rozumieniu intencji Habilitanta. Autor pisze w sposób przekonujący, wręcz sugestywny. Zgadzam się z większością zaprezentowanych w rozprawie poglądów. Za szczególnie wartościowy uważam rozdział rozprawy poświęcony rozstrzyganiu sporów związanych z obrotem ropą naftową. Habilitant prawidłowo zauważył specyfikę tych sporów, i co za tym idzie, sposób ich rozstrzygania. Formułowane w toku wywodu wnioski adekwatnie odnoszą się do postawionych tez.

Podsumowując ocenę merytoryczną – **recenzowana monografia jest samodzielna, teoretycznie oryginalna, a tezy są efektem konsekwentnej analizy.** Jest to wartościowe dzieło, istotne dla teoretyków prawa, ale jestem przekonana zostanie również uznane za takie przez praktyków prawa, szczególnie tych, którzy uczestniczą w różnych aspektach międzynarodowego handlu.

III. Ocena aktywności naukowej i pozostałych osiągnięć naukowych. Osiągnięcia dydaktyczne i popularyzatorskie.

1. Zgodnie z treścią art 16 ust. 1 Ustawy, do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która wykazuje się istotną aktywnością naukową. Na dorobek publikacyjny Habilitanta, po uzyskaniu stopnia doktora, składają się 23 pozycje (24. pozycja to opisana powyżej monografia). Opisany poniżej dorobek publikacyjny nie jest obszerny w zakresie ilościowym, jednakże uważam go za wystarczający.
2. Główne obszary zainteresowań badawczych Habilitanta to:
 - a) **Prawne aspekty współpracy podmiotów prawa w obszarze międzynarodowego prawa gospodarczego.** W ramach tego obszaru powstały 3 publikacje: Umowy w zakresie usług zawierane w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) – wybrane zagadnienia, w: „Studia Iuridica Lublinensia” 2007, nr 10; Relacje między Światową Organizacją Handlu a Międzynarodowym Funduszem Walutowym w niektórych dziedzinach obrotu gospodarczego, Wydawnictwo UMCS w Lublinie, Sectio G, Annales LIV/LV 2007-2008; Postępowanie rozstrzygania sporów w ramach systemu WTO/GATT, w: Kodyfikacja postępowania administracyjnego na 50-lecie uchwalenia KPA, red. J. Niczyporuk, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Lublinie, Lublin 2010.
 - b) **Zmiany w międzynarodowym środowisku obrotu gospodarczego.** W ramach tego obszaru powstały 3 publikacje w języku rosyjskim, publikowane na Białorusi. Pierwszy dotyczy relacji między Światową Organizacją Handlu i Międzynarodowym Funduszem Walutowym na przykładzie praktyki rozwiązywania sporów. Drugi tekst jest analizą prawną procedury rozwiązywania sporów w ramach systemu GATT/WTO i tekst trzeci, również

traktujący o procedurach rozwiązywania sporów GATT/WTO. Teksty te są rozważaniami związanymi z uzyskaniem członkostwa w Światowej Organizacji Handlu przez Federację Rosyjską.

- c) **Problematyka bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa energetycznego.** Problematyka ta została zaprezentowana jako bezpośrednio związana z obrotem nośnikami energii, spośród których najważniejszymi są ropa naftowa i gaz ziemny. Zagadnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski, Unii Europejskiej były przedmiotem analiz w następujących publikacjach: Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej, w: Prawo międzynarodowe wobec wyzwań współczesnego świata, red. E. Dynia, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009; Bezpieczeństwo energetyczne Polski w aspekcie współpracy UE i Federacji Rosyjskiej w dziedzinie obrotu ropą naftową i gazem ziemnym, w: Bezpieczeństwo RP w wymiarze narodowym i międzynarodowym, t. II, red. M. Marszałek, G. Sobolewski, T. Konopka, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Handlowej im. Bolesława Markowskiego w Kielcach, Kielce 2012; Aspects of Polish and European Energy Security – Relations with Russian Federation, w: The Practical and Theoretical Approach to the Issue of Security, red. A. Cyran, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Handlowej im. Bolesława Markowskiego w Kielcach, Kielce 2013; Zarządzanie kryzysowe jako element bezpieczeństwa państwa w sytuacji ograniczenia lub braku dostaw gazu ziemnego tranzytem przez Ukrainę do Polski z Federacji Rosyjskiej w świetle regulacji unijnych i krajowych, w: Współpraca międzynarodowa w zakresie zarządzania kryzysowego. Teoria i praktyka, red. A. Furgała, P. Niemczuk, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Prawa i Administracji, Rzeszów 2013.

W tekstach tych Autor przedstawił wyniki prowadzonych badań, dotyczących bezpieczeństwa energetycznego. Zaobserwował nowe, niespotykane wcześniej, zjawiska będące negatywnym skutkiem wydarzeń w obrębie prawa międzynarodowego. Analizie poddał zagrożenia terrorystyczne oraz zjawisko deficytu bezpieczeństwa. Jeżeli chodzi o zagrożenia bezpieczeństwa, wywołane terroryzmem, wpływ regulacji prawnych na kwestie związane ze sferą praw człowieka oraz praktyczne kwestie zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom – rezultaty badań i analiz Habilitant przedstawił w następujących publikacjach: 4 artykuły w języku rosyjskim, zamieszczone na www.security.pl; tekst we współautorstwie z M. Tokarskim, Bezpieczeństwo załóg i pasażerów statków powietrznych w świetle standardów Konwencji o Międzynarodowym Lotnictwie Cywilnym w polskim prawie lotniczym, w: „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2014, nr 10 (6); Geneza przestępczości zorganizowanej w Rosji 1918 r, w: Rola organów bezpieczeństwa publicznego w przeciwdziałaniu przestępczości – zagadnienia wybrane, red. K. Hypś, K.

Kolek, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej, Lublin 2014; we współautorstwie z M. Tokarskim, Uzawodowienie służb mundurowych w Unii Europejskiej na przykładzie Sił Zbrojnych RP, w: *Studia Iuridica Lublinensia* 2015, vol. XXIV; 3 teksty dotyczące genezy bezpieczeństwa wewnętrznego (w druku).

- d) **Problematyka bezpieczeństwa obrotu prawnego.** W ramach tych zainteresowań zanalizowane zostały problemy badawcze w sposób bezpośredni dotyczące zagadnień ochrony praw człowieka. Autor poszerzył zakres swoich zainteresowań badawczych w związku z ekspansywnym poszerzaniem się sfery regulacji bezpieczeństwa międzynarodowego. Powstały w związku z tym prace analizujące bezpieczeństwo obrotu: System pomocy prawnej w Rosji, w: *Świadczenie pomocy prawnej w państwach europejskich*, red. A. Bereza, Wydawnictwo Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych, Warszawa 2013; Bezpieczeństwo obrotu prawnego w Federacji Rosyjskiej w świetle prawa jej obywateli do bezpłatnej pomocy prawnej, w: *Aktualne problemy prawa polskiego, europejskiego i międzynarodowego*, red. W. Orłowski, Towarzystwo Wydawnictw Naukowych Libropolis, Lublin 2014; Realizacja przez państwo modelu bezpieczeństwa energetycznego jako prawa obywateli do odpowiedniego poziomu życia, w: *Uniwersalny system ochrony praw człowieka. Aksjologia – instytucje – efektywność*, red. J. Jaskiernia, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015; Przeciwdziałanie i eliminacja zagrożeń terrorystycznych a ochrona praw człowieka – próba refleksji, w: *Uniwersalne standardy ochrony praw człowieka a funkcjonowanie systemów politycznych w dobie wyzwań globalnych*, red. J. Jaskiernia, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016.

Zaletą prowadzonych przez Habilitanta badań w obszarze międzynarodowego obrotu gospodarczego jest fakt, że były one wykonywane w ramach międzynarodowego programu, w którym uczestniczyli przedstawiciele uczelni wyższych z terytorium różnych państw Unii Europejskiej, jak i spoza niej (Ukraina, Białoruś). Habilitant w autoreferacie wspomina, że pozytywna ocena przez międzynarodowe gremium prowadzonych przez Niego badań, zaowocowała zaproszeniem Go do udziału w pracach poświęconych obszarowi handlu międzynarodowego.

- e) **Problematyka handlu międzynarodowego.** W ramach realizacji badań z zakresu handlu międzynarodowego Habilitant współredagował (z U. Hellmann, V. Kamyankou, Y. Amelchenya, I. Belskaya), *Economic Law and Alternative Dispute Resolution, Theory and Practice of Mediation in the Commercial Sphere*, Publishing Centre of the Belarusian State University, Minsk 2015; jest również autorem dwóch rozdziałów w podręczniku: *Osobliwości mediacji w Unii Europejskiej* (w języku rosyjskim) i *Etyka w mediacji* (w

języku rosyjskim) oraz tekst w języku ukraińskim dotyczący miejsca arbitrażu gospodarczego w systemie organów prawnych. Są to teksty interesujące, dojrzałe, świadczące o dobrej znajomości instytucji mediacji i przekonaniu Autora co do jej przydatności w międzynarodowym arbitrażu handlowym. Jestem przekonana nie tylko o wartości naukowej tych tekstów, ale także widzę ich przydatność i użyteczność w praktyce stosowania prawa. Rozważania Habilitanta świadczą o gruntownej wiedzy prawniczej i dobrej znajomości analizowanych zagadnień.

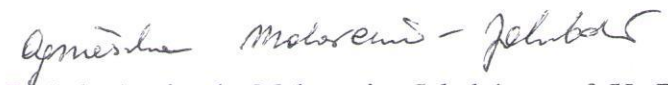
Należy podkreślić, że dorobek naukowy Habilitanta nie jest zbyt obszerny. Jednakże Autor konsekwentnie realizuje zakresione powyżej problemy badawcze, jego rozważania są kompletne, dojrzałe naukowo. Niektóre artykuły mają charakter bardziej publicystyczny, a nie naukowy. Autor zauważa problemy istotne i próbuje dokonywać analiz prawnych ich dotyczących. Habilitant jako badacz systemu prawnego w sposób kompetentny wypowiada się na temat analizowanych problemów. Nie do końca przekonujące jest to, że Autor publikuje w wydawnictwach internetowych i mało znanych wydawnictwach zagranicznych. Nie jestem zwolenniczką powszechnie panującej „punktozy”, ale w postępowaniu o ubieganie się o stopień doktora habilitowanego, wskazane, by w autoreferacie Habilitant wspomniał, jak punktowane są jego publikacje. Nie jest to oczywiście okoliczność decydująca o jakości badań Habilitanta, ale na pewno pozwala wskazać zakres dostosowania do warunków panujących w nauce polskiej.

Dr. Wojciech Konaszczyk jako adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej prowadzi wykład "Prawo traktatów", „Prawo organizacji międzynarodowych”, „Status prawny urzędników w środowisku międzynarodowym”, „Zwalczanie terroryzmu”, „Współczesne zagrożenia terroryzmem”, „Bezpieczeństwo energetyczne”, „Prawo migracyjne” oraz ćwiczenia z prawa międzynarodowego publicznego. Prowadzi również konwersatoria dla obcokrajowców w języku angielskim. Habilitant ściśle współpracuje z Wyższą Szkołą Prawa i Administracji w Rzeszowie, gdzie też prowadzi liczne zajęcia dydaktyczne z przedmiotów analogicznych, jak na UMCS., Habilitant prowadzi również seminaria magisterskie i licencjackie, na UMCS wypromował 54 licencjatów, 69 magistrów.

Habilitant pozostaje aktywny nie tylko naukowo. Bierze czynny udział w działalności popularyzującej naukę, m.in. w charakterze referenta konferencji naukowo - szkoleniowych oraz organizując konferencje (ww. działalność została opisana w autoreferacie).

II. Wnioski końcowe recenzji

1. Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki stwierdzam, że Habilitant przedstawiając osiągnięcie naukowe w postaci monografii pt. „Prawnomiędzynarodowe aspekty obrotu ropą naftową na świecie” spełnia wymogi określone w ww. Ustawie, tj. znacznego wkładu w rozwój nauki prawa, a pozostałe osiągnięcia Habilitanta wskazują na istotną aktywność naukową w rozumieniu tego przepisu.
2. W związku z powyższym popieram dopuszczenie Habilitanta do kolejnych etapów postępowania habilitacyjnego oraz uważam za uzasadnione nadanie dr Wojciechowi Konaszcukowi stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Dr hab. Agnieszka Malarewicz-Jakubów, prof. UwB